FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 33859
Nom: Història de la transmissió i conservació dels textos.
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1007 - Grau en Informació i Documentació	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1007 - Grau en Informació i Documentació	Historia	BÀSICA

COORDINACIÓ

BOSCA CODINA JOSE VICENTE

MANDINGORRA LLAVATA MARIA LUZ

RESUM

Es tracta d'una matèria bàsica que aborda l'estudi dels aspectes fonamentals que han condicionat la transmissió i conservació dels texts al llarg de la Història, tot incloent la valoració des de la perspectiva de gènere. Els continguts d'aquesta assignatura es complementen amb els corresponents a la matèria bàsica "Hª de la producció documental i bibliogràfica".

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Hom recomana un coneixement general dels grans períodes que es possible identificar a la Història d

Europa i dEspanya en particular, així com de les estructures socials i culturals que són pròpies dels esmentats períodes.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat d'organització i planificació del treball.

Capacitat per a l'aprenentatge autònom.

Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

Compromís amb els valors democràtics i la cultura de la pau.

Comunicació oral i escrita en la llengua nativa.

Coneixement d'altres cultures i costums.

Motivació per la qualitat.

Raonament crític en l'anàlisi i la valoració d'alternatives.

Reconeixement de la diversitat i la multiculturalitat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Les institucions-memòria: una mirada diacrònica.

0. Introducció.
1. Els arxius i les biblioteques en l¿Antiguitat clàssica: dues realitats diferenciades.
1.1. Els arxius.
1.2. Les biblioteques.
2. L¿alta Edat mitjana i la convergència de les pràctiques de conservació.
2.1. Els arxius.
2.2. Les biblioteques monàstiques.
3. La baixa Edat mitjana.
3.1. Els arxius: novetats i permanències.
3.2. La diversificació dels models bibliotecaris.
4. El món modern (segles XVI-XVIII).
4.1. Les biblioteques.
4.2. La renovació dels models arxivístics.
5. La configuració de l¿Estat burgés i les institucions-memòria.
5.1. Les biblioteques.
5.2. Els arxius: arxius administratius i arxius històrics.

2. Les propostes bibliogràfiques i la seua influència en la fortuna dels texts

1. Propostes bibliogràfiques i censura.
1.0. Una constatació històrica.
1.1. Els instruments d¿informació cultural i la seua funció en les estratègies de dominació simbòlica.
1.2. ¿Què és la bibliografia?
1.3. El segle XV i la impremta: propostes bibliogràfiques.
1.4. Els cànons bibliogràfics del s. XVI: de la Bibliotheca universalis a la Bibliotheca selecta.
1.5. Tendències de llarg recorregut per a un nou ordre dels llibres.
2. La contestació als cànons establerts.
2.1. Moments de crisi en la història de la cultura escrita: el rebuig als cànons establerts.
2.1. La crisi actual: transformacions en les pràctiques d¿allò escrit i refutació del cànon imposat.

3. Les formes de transmissió dels texts

1. Els inicis: l'Antiguitat.
2. L¿alta Edat mitjana, entre la conservació i la destrucció.
3. La baixa Edat mitjana i la literatura vernacla.
4. L¿Humanisme i la recuperació de la literatura clàssica.
5. Les primeres edicions impreses.
6. La transmissió textual amb posterioritat a la impremta (ss. XVI-XIX).
7. Pervivència i renovació: de la Il¿lustració fins l¿actualitat.

4. Les especificitats de la tradició del text documental

0. Introducció.
1. Els estadis de la tradició del document: minutes, originals i còpies.
2. Originals.
2.1. Concepte.
2.2. Nombre (únic/múltiple).
2.3. Renovació d¿originals.
3. Trasllats o còpies.
3.1. Còpies singulars.
3.2. Còpies incloses en còdexs diplomàtics.
4. Els falsos.
4.1. Definició
4.2. Tipus de documents falsos.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	**60,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	67,50
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	12,50
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**90,00**

METODOLOGIA DOCENT

ASSISTÈNCIA A CLASSES

Hi haurà quatre hores de classes presencials a la setmana, és a dir, d'activitat a l'aula habitual de l'assignatura o del grup, al llarg de les quals els professors exposaran i explicaran aquells aspectes fonamentals que guiaran l'alumne en l'estudi i comprensió dels diferents temes. En aquestes classes s'atendrà tant als continguts de naturalesa històrica que són objecte d'estudi en aquesta assignatura, com als procediments i mètodes de treball aplicats als diferents testimonis que constitueixen els fonaments empírics dels esmentats continguts. A aquest efecte, es durà a terme l'anàlisi de diferents materials que seran proporcionats pels professors per al desenvolupament de les diferents sessions.

LECTURES OBLIGATÒRIES

A fi d'aprofundir en aspectes monogràfics de particular relleu en relació amb el programa de l'assignatura, els/las estudiants/es hauran de realitzar diverses lectures obligatòries que seran objecte d'avaluació. Els títols de les lectures i les dates dels corresponents controls s'indiquen a l'Annex de la Guia docent de l'assignatura.

PREPARACIÓ DE L'EXAMEN

Per a la preparació dels diferents temes, amb vista a la realització de l'examen i dels controls temàtics, resultarà fonamental tindre presents els continguts explicats a l'aula, així com les lectures particularment recomanades per a cadascun dels temes, que apareixeran convenientment assenyalades a la bibliografia específica de cada tema.

AVALUACIÓ

1. LECTURES OBLIGATÒRIES

A fi d'aprofundir en aspectes monogràfics de particular relleu en relació amb el programa de l'assignatura, els/les estudiants/es hauràn de realitzar diverses lectures obligatòries que seran objecte de control i avaluació. El control de cada lectura es farà en les dates i segons el procediment que s'estipula a l'Annex de la Guia docent de l'assignatura.

Les lectures obligatòries representen el 50% de la qualificació final. Les qualificacions obtingudes regiran per a les dues convocatòries del curs acadèmic. En cap cas seran recuperables.

2. EXAMEN

Seran objecte de l'examen els continguts explicats a l'aula que respondran als diferents punts del programa. L'examen consistirà en una prova escrita en la qual es valoraran especialment la precisió i el rigor en el tractament de les dades, la coherència en l'exposició dels continguts i la capacitat de relacionar conceptes. L'examen es realitzarà en la data oficial fixada pel Centre i constituirà el 50% de la nota total. **Tanmateix, cal advertir que només faran mitjana amb la resta de qualificacions aquells exàmens que obtinguen una nota mínima de 5**.

3. CONTROLS TEMÀTICS

Es realitzaran controls temàtics dels temes 1, 2 i 3 del programa, que, en cas de ser superats, permetran eliminar la matèria avaluada. Els/les estudiants/es que aproven els tres controls només s'examinaran del tema 4 el dia de l'examen final. Per altra banda, els/les alumnes que no hagen aprovat un o més controls deuran recuperar a l'esmentat examen la part o parts suspeses. Els controls temàtics es realitzaran en las dates i hores que s'hi indiquen a l'Annex a la guia docent de l'assignatura.

NOTA:

Aquesta avaluació parteix de la premissa que la docència a la Universitat de València és, per definició, una docència presencial. En aquest sentit, el/la alumne/a ha de tindre present que l'assistència, tant a les classes teòriques com a aquelles de caràcter pràctic, és fonamental per a un adequat seguiment dels continguts de l'assignatura. El/la alumne/a ha de tindre present igualment la possibilitat d'una matrícula a temps parcial quan no li siga possible assistir a la totalitat de les assignatures que composen un curs complet (60 crèdits). Amb tot, s'establirà la possibilitat, en els casos que estiguen adequadament justificats i per a aquells alumnes que ho sol·liciten, de ser avaluat sense necessitat d'assistir a la totalitat o a part de les classes. En aquests casos l'alumne/a ha de procedir de la següent manera:

- Cal comunicar al principi del curs als/les professors/es responsables de l'assignatura la incidència per la qual li és impossible assistir a classe, que ha d'estar adequadament justificada de forma documental.

- Els/Les professors/es responsables, a la vista d'aquesta informació, decidiran la possibilitat d'avaluació sense assistència total o parcial a les classes de l'assignatura.

Els/les alumnes que es troben en aquesta situació, hauran de presentar, per a ser avaluats/des, la totalitat de treballs requerits pels professors/es (no necessàriament idèntics als requerits durant el curs) així com també podran ser cridats a defensar-los oralment davant el propi professor, i realitzaran una prova de coneixements adquirits. El pes dels treballs en la qualificació final serà d'un 50% i el de la prova de coneixements el 50% restant.

BIBLIOGRAFIA

- BALSAMO, L. (1998) La bibliografía: historia de una tradición. Gijón, Ed. Trea.
- BARBIER, F. (2005) Historia del libro. Madrid, Ed. Alianza Editorial.
- BOHIGAS, P. (1962) El libro español. Ensayo histórico. Barcelona, Ed. Gustavo Gili S.A.
- CASTILLO GÓMEZ, A. (2004) Historia mínima del libro y la lectura. Madrid. Ed. Siete Mares.
- CAVALLO, G.; CHARTIER, R. (dirs.) (1997) Historia de la lectura en el mundo occidental. Madrid, Ed. Taurus.
- ESCOLAR SOBRINO, H. (1990) Historia de las bibliotecas. Salamanca, Ed. Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
- FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, J. (1994) Historia de la bibliografía en España. Madrid, Ed. Compañía Literaria.
- MANGUEL, A. (2005) Una historia de la lectura. Barcelona, Ed. Lumen.
- MILLARES CARLO, A. (1981) Introducción a la historia del libro y de las bibliotecas. México, Ed. Fondo de Cultura Económica.
- PETRUCCI, A. (1999) Alfabetismo, escritura, sociedad. Barcelona, Ed. Gedisa.
- PETRUCCI, A. (2011) Libros, escrituras, bibliotecas. Salamanca, Ed. Universidad de Salamanca.
- PRATESI, A. (1987) Genesi e forme del documento medioevale. Roma, Ed. Jouvence.
- GENERELO, J.J.; MORENO LÓPEZ, A. (coord.) (1998) Historia de los archivos y de la archivística en España. Valladolid, Ed. Universidad de Valladolid.

- REYNOLDS, L. D. (1986) Copistas y filólogos: las vías de transmisión de las literaturas griega y latina. Madrid, Ed. Gredos.
- CAVALLO, G. (ed.) (1988) Le biblioteche nel mondo antico e medievale. Roma-Bari, Ed. Laterza.
- CHARTIER, R. (1993) Libros, lecturas y lectores en la Edad Moderna. Madrid, Ed. Alianza.
- CHARTIER, R. (1994) El orden de los libros: lectores, autores, bibliotecas en Europa entre los siglos XIV y XVIII. Barcelona, Ed. Gedisa.
- MUÑOZ COSME, A. (2004) Los espacios del saber: historia de la arquitectura de las bibliotecas. Gijón, Ed. Trea.
- VERNET, A. (dir.) (1989/1991) Histoire des bibliothèques françaises. Paris, Ed. Éditions du Cercle de la Librairie. 3 vols.